

Vår kontaktperson:
Celine Berglie/Jorunn T. Leegaard

Vår dato: 23.06.2023

Til Kunnskapsdepartementet

Innspill fra SRY til Stortingsmelding om 5. – 10. trinn

SRY støtter meldingsarbeidets hovedmål om å styrke praktisk læring i skolen, og tror dette vil bidra til å styrke elevenes motivasjon, mestring, læring og utvikling. Når det gjelder hvordan man kan og bør styrke den praktiske læringen, har SRY noen innspill som kan være viktige i det videre arbeidet med stortingsmeldingen.

Først ønsker SRY å påpeke viktigheten av at alle fag blir mer praktisk rettet, dette inkluderer fag som tradisjonelt formidles gjennom undervisning i klasserom (MNT-fagene). SRY ønsker innledningsvis også å påpeke at praktisk læring har flere positive virkninger i tillegg til å være motiverende og gi bedre læring, blant annet stimulerer det til samarbeid, gode dialoger, utforsking og problemløsning. Dette er viktige ferdigheter og erfaringer for elever å ta med seg ut i arbeidslivet.

Tanken om en mer praktisk skole er ikke ny. I 2015 la Ludvigsen-utvalget frem utredningen «Fremtidens skole – Fornylse av fag og kompetanse» (NOU 2015:8). Utvalget understreket at undervisningen må skape bedre sammenheng mellom teori og praksis. Realiteten er at vi, til tross for noen unntak særlig på mindre skoler og kommuner, ikke har lyktes med å bygge den praktiske skolen. SRY mener at for å lykkes med en mer praktisk skole, forutsetter det flere ressurser til for eksempel innkjøp av verktøy, ansettelse av nok faglærere, investering i teknologi og materialer. I tillegg må det legges til rette for at skoler kan bruke de mulighetene som finnes i nærmiljøet. Der skolene selv ikke disponerer for eksempel verksteder, biler, båter eller hager, kan man få tilgang på alternative opplæringsarenaer gjennom samarbeid med aktører i nærmiljøet.

Regjeringen har i sin omtale av denne stortingsmeldingen også lagt vekt på å bidra til å utnytte fagfornyelsens og de nye læreplanenes fulle potensial. Fagfornyelsen legger til rette for en mer praktisk tilnærming i alle fag ved å vektlegge tverrfaglighet, dybdelæring, utforsking, elevens aktive deltakelse, lærelyst og skaperglede. Vi må se hvordan vi kan styrke skolene i det arbeidet de skal gjøre basert på det nye læreplanverket. Først og fremst trenger skolen handlingsrom til å jobbe fram en mer variert og praktisk skolehverdag. Da kan et tiltak være en mer fleksibel fag- og timefordeling som gir lærere og ledere mulighet til å tilpasse skolehverdagen mer til sine omgivelser, for eksempel i samarbeid med lokalt nærings- og arbeidsliv. SRY anbefaler at meldingsarbeidet ser på om dagens handlingsrom i læreplanverket er stort nok for å kunne prioritere praktisk rettet undervisning.

Elevene bør gjennom skoleløpet presenteres for de mange mulighetene som finnes i arbeidslivet. Den praktiske kompetansen finnes i arbeidslivet, og det er mye ressurser og kunnskap å hente her. Et tettere samarbeid og dialog mellom ungdomsskolen og arbeidslivet vil være viktig og formålstjenlig mot målet om mer praktisk læring i skolen. Av konkrete tiltak anbefaler SRY at faget Arbeidslivsfaget på 10. trinn bør ta tilbake sin opprinnelige intensjon med å være et praktisk fag, ikke et klasseromsfag. Her varierer praksisen i stor grad mellom skoler. Noen skoler jobber tett med arbeidslivet, mens andre har dette som et rent klasseromsfag.

SRY anbefaler også at det ses nærmere på den kulturelle skolesekken, Ungt Entreprenørskap, og Den praktiske skolesekken for å se hvordan slike verktøy kan bidra til å gjøre undervisningen mer praktisk. SRY anbefaler også at det i vurderingen av tiltak ses til skoler som lykkes med å gjøre undervisningen mer praktisk.

Vennlig hilsen

Trude Tinnlund (LO)
leder

Rebekka Borsch (NHO)
nestleder

Samarbeidsrådet for yrkesopplæring (SRY)